

Rovaniemi-Luosto-Pyhä bussilinjan rahoitus

Kunnanhallitus 28.09.2023 § 355
239/08.01.00/2023

Rovaniemen lentokenttä on noussut Suomen toiseksi vilkkaimmaksi kentäksi. Talvelle 2023-2024 kasvua 26% sekä merkittävästi uusia suoria lentoyhteyksiä. Matkailu kasvaa ja kansainvälistyy voimakkaasti, ja on entistä ympärivuotisempaa. Pyhä-Luostolla rekisteröityjen yöpymisten kasvu vuonna 2022 oli edelliseen vuoteen verrattuna yhteensä 14,9% (vrt. Lappi 9%). Kansainvälisten asiakkaiden rekisteröityjen yöpymisten kasvu Pyhä-Luostolla vuonna 2022 oli 9,4% (vrt. Lappi 21,9%). Tammi-kesäkuu 2023 ajalla Pyhä-Luostolla on ollut kasvu n. 7%, mikä tarkoittaa liki 7 700 yöpymistä lisää, kansainvälisten asiakkaiden yöpymiset ovat samalla ajalla kasvaneet n. 24%.

Jo tehdyt investoinnit ja uudet suunnitteilla olevat tulevat kasvattamaan myös alueen kuntien elinvoimaa ja poikimaan taas lisää investointeja, joiden seurauksena myös kuntien verotulot kasvavat (kiinteistö-, yhteisö- ja palkkaverot). Positiivinen kasvu mahdollistuu ainoastaan, jos asiakasvirrat pystyvät kasvamaan alueella ja alueen saavutettavuus turvataan.

Alueen erittäin positiivisen kehittymisen yhtenä edellytyksenä ovat toimivat liikenneyhteydet: talvisesongin aikana neljä kertaa ja sulan maan ajalla kaksi kertaa päivässä Rovaniemen lentokentältä. Yhteydet tarvitaan, jotta alueen vetovoimaisuus ei kärsisi matkailijoiden joutuessa odottamaan monta tuntia kentällä jatkoyhteyttä.

Saavutettavuus on matkailuelinkeinon keskeisimpiä kilpailutekijöitä. Pyhä-Luosto on heikommassa asemassa kotimaan tärkeimpiin kilpailijoihin nähden pidemmän lentokenttäetäisyyden vuoksi (Levi 14 km, Ruka 24 km, Saariselkä 35 km, Ylläs 40 km ja Pyhä-Luosto n. 120 km). Pidemmästä lentokenttäetäisyydestä huolimatta Rovaniemen lentokentän tarjonta on hyvä, sillä kentälle tulee tällä hetkellä hyvin lentoja ja lisävuoroja on tulossa talven 2023-2024 aikana. Lentokenttäyhteyden lisäksi Rovaniemi palvelee Pyhä-Luosto aluetta saapumisalueena myös junayhteyden osalta. Lyhyempi etäisyys junalta on Kemijärven rautatieasemalta. Kemijärven junalta on toimiva päivittäinen bussiyhteys Pyhälle. Myös yksittäisten matkailijoiden määrä kasvaa ja kehittyy tällä hetkellä voimakkaasti. Rovaniemi - Luosto - Pyhä bussilinja palvelee myös heitä ja mahdollistaa mm. päiväkäynnit tunturissa Rovaniemellä majoittuvien matkailijoiden ja lähialueen asukkaiden osalta.

Viimeisen viiden vuoden aikana alueella on investoitu yli 60 miljoonalla eurolla. Nämä investoinnit on tehty kasvavien asiakasmäärien varaan. Bussiyhteydet lentokentältä ja niiden tuki ELY-keskukselta on yksi alueen tärkeimmistä sopimuksista.

Nykyisen sopimuksen mukaisesti Rovaniemi - Luosto - Pyhä linjalla liikennöi bussi talvikaudella (n. marras-joulukuun taitteesta vappuun) keskimäärin neljä edestakaista päivittäistä vuoroa ja lumettomalla ajalla (kesäkuun alusta marraskuun puoliväliin) kaksi edestakaista päivittäistä vuoroa. Uudella sopimuskaudella on tavoitteena jatkaa edellä mainitun mukaisesti.

Lapin ELY-keskuksen kilpailutuksen tuloksena Rovaniemi - Luosto - Pyhä bussilinjan liikennöitsijänä jatkaa Kutilan Oy. Uusi sopimuskausi on ajalle 1.1.2024-31.5.2026 ja optiokausi 1.6.2026-31.5.2028.

Ely-keskuksen kanssa käydyissä neuvotteluissa on sovittu, että Rovaniemi - Luosto - Pyhä bussilinjan rahoitukseen uudella sopimuskaudella osallistuvat Ely-keskus, Visit Pyhä-Luosto ry ja kunnat yhdessä. Kuntien kanssa pidetyiltä kehityspäiviltä saatujen valtuuksien nojalla ELYn neuvotteluissa alueelta kerättävä rahoituksen osuudeksi on sovittu yhteensä 57 500 €/vuosi. Tästä osuudesta yhdistyksen osuus on 20 000 €/vuosi ja kuntien yhteenlaskettu osuus 37 500 €/vuosi eli 12 500 €/kunta/vuosi.

Kunnista rahoituksessa ovat mukana Pyhä-Luosto matkailualueen kolme kuntaa Sodankylä, Pelkosenniemi ja Kemijärvi yhtä suurilla osuuksilla. Visit Pyhä-Luosto ry:n vuotuinen rahoitusosuus on 20 000 €/vuosi. Kaikkiin summiin lisätään alv 10%.

Kemijärven kaupunki on päättänyt kaupunginhallituksen kokouksessa 18.09.2023 § 318 seuraavaa: Kemijärven kaupunki lähtee mukaan bussiyhteyden rahoitukseen ajalle 1.1.2024 - 31.5.2026. Ennen kauden päättymistä neuvotellaan optiokauden käytöstä ajalle 1.6.2026-31.5.2028. Vuotuinen maksuosuus varataan vuodesta 2024 alkaen joukkoliikenteen kustannuspaikalle talousarviossa 12 500 €/ vuosille 2024-2026.

Valmistelija	Talous- ja hallintopäällikkö Lauri Lehtinen
Esittelijä	Kunnanjohtaja Päivi Vauhkonen
Päätösesitys	Pelkosenniemen kunta lähtee mukaan bussiyhteyden rahoitukseen ajalle 1.1.2024-31.5.2026 ja optiokaudelle 1.6.2026-31.5.2028. Vuotuinen maksuosuus 12 500 € varataan vuosille 2024-2027 ja 6 250 € vuodelle 2028.
Käsittely	
Päätös	Päätösesitys hyväksyttiin.
Tiedoksi	
Muutoksenhaku	Päätöksestä voi tehdä kuntalain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimuksen kunnanhallitukselle.